

ДО 75-РІЧЧЯ ВИДАТНОГО ВЧЕНОГО ТА ВИНАХІДНИКА СРСР У ГАЛУЗІ ФАРМАЦІЇ АКАДЕМІКА УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ НАУК ОЛЕКСАНДРА ІВАНОВИЧА ТИХОНОВА

*До 75-річчя з дня народження
заслуженого діяча науки і техніки України,
винахідника СРСР,
академіка Української академії наук,
доктора фармацевтичних наук,
заслуженого професора НФаУ
Тихонова Олександра Івановича*

11 вересня 2013 р. виповнилося 75 років з дня народження заслуженого діяча науки і техніки України, винахідника СРСР, академіка Української академії наук, доктора фармацевтичних наук, заслуженого професора Національного фармацевтичного університету Тихонова Олександра Івановича.

О. І. Тихонов народився 11 вересня 1938 р. в м. Харкові в родині робітника. Після закінчення у 1955 р. середньої школи № 72 м. Харкова рік працював контролером 3, 5 та 6 розрядів у цеху 01 заводу «Южкабель», м. Харків.

У серпні 1956 р. був прийнятий по конкурсу в Харківський фармацевтичний інститут, який закінчив у 1961 р. Отримавши диплом провізора, Олександр Іванович був направлений на роботу завідуючим аптекою № 195 Харківського обласного аптекоуправління, а потім як один із кращих випускників був направлений МОЗ України на науково-педагогічну роботу до фармацевтичного факультету Запорізького медичного інституту, де був прийнятий у серпні 1961 р. на посаду асистента кафедри технології ліків.

У 1969 р. в м. Москва О. І. Тихонов захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата фармацевтичних наук на тему: «Выделение и химическое исследование флавоноидов растений семейства яскоковых флоры СССР», а у травні 1978 р. був обраний по конкурсу виконуючим обов'язки доцента цієї самої кафедри технології ліків.

За рекомендацією МОЗ УРСР, у січні 1982 р. Олександра Івановича було прийнято, а в квітні 1982 р. обрано по конкурсу доцентом кафедри аптечної технології ліків (АТЛ) Харківського фармацевтичного інституту.

У вересні 1983 р. захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора фармацевтичних наук на тему: «Разработка технологии и исследование некоторых лекарственных форм с фенольными соединениями прополиса», а у грудні 1985 р. був обраний по конкурсу завідуючим кафедрою АТЛ. Звання професора було присвоєно у січні 1986 р.

Коло наукових інтересів О. І. Тихонова пов'язане з розробленням лікарських препаратів на основі стандартизованих субстанцій продуктів бджільництва та гомеопатичних лікарських засобів.

За 50 років науково-педагогічної роботи академіком О. І. Тихоновим було створено науково-педагогічну школу та підготовлено більш ніж 80 вчених, з яких 12 докторів наук та 71 кандидат наук. Під керівництвом Олександра Івановича було видано 10 підручників, 62 навчальних посібника, 15 довідників, 3 практикуми, 38 навчально-методичних розробок, 24 збірника наукових статей та тез, опубліковано 13 науково-методичних рекомендацій.

Близько 30 років академік О. І. Тихонов завідував кафедрою аптечної технології ліків НФаУ, яку було названо на честь його наукового керівника, ректора Харківського фармацевтичного інституту (1971–1980 рр.) Д. П. Сала. З липня 1991 р. працював проректором з науково-дослідної роботи Української фармацевтичної академії, продовжуючи виконання обов'язків завідуючого кафедрою АТЛ. З січня 2013 р. дотепер працює професором кафедри технології парфумерно-косметичних засобів.

За сумлінну працю, значний особистий внесок у підготовку спеціалістів фармації України, розвиток фармацевтичної науки та розробку лікарських препаратів, професійну ерудицію та активну життєву позицію Олександра Івановича було нагороджено державними відзнаками. Так, наказом президії Верховної Ради Української РСР від 30 березня 1990 р. О. І. Тихонов отримав звання «Заслужений діяч науки і техніки Української РСР», у січні 1993 р. його було обрано академіком Академії наук технологічної кібернетики України (АНТКУ), а у 2006 р. – академіком Української академії наук (УАН). Олександр Іванович також має відзнаки президента України: орден «За заслуги III ступеню» (Наказ Президента України від 13 листопада 1996 р.) та орден «За заслуги II ступеню» (Наказ Президента України від 17 червня 1998 р.). Окрім того, академік О. І. Тихонов нагороджений преміями і медалями за наукові розробки: Знаком пошани Київського міського голови (2002 р.), Знаком пошани колегії Міністерства АПК (2006 р.), 5-ма золотими та 2-ма срібними медалями, 5-ма преміями ВДНГ України та СРСР за створення лікарських препаратів на основі продуктів бджільництва та 17-ма дипломами ВДНГ, дипломами, грамотами та подяками МОЗ України, облдержадміністрації та НФаУ. Академіка О. І. Тихонова також було нагороджено дипломами «Міжнародний вчений 2010 р. у галузі фармації» (м. Кембридж, Англія) та «Великие умы XXI века», (АБІ, США, 2011 р.), він також входить до складу науковців України «Еліта держави – наукові школи» (2012 р.).

Під керівництвом Олександра Івановича Тихонова було створено 6 стандартизованих субстанцій та 59 нових вітчизняних лікарських препаратів, з яких 27 виробляються у промислових умовах. Отримано та впроваджено 61 патент, 14 авторських свідоцтв на винахід, 30 інформаційних листів, 37 раціоналізаторських пропозицій. Розроблено та затверджено 10 фармакопейних статей, 9 тимчасових фармакопейних статей, 6 технічних умов та специфікацій, 8 дослідно-промислових регламентів, 2 пускових регламенти, 6 технологічних промислових регламентів, 49 проектів технологічних промислових регламентів, 6 методик контролю якості (МКЯ), 49 проектів методик контролю якості (МКЯ). Опубліковано біля 1 900 робіт, з яких 17 монографій, 946 наукових статей у вітчизняних та закордонних публікаціях, 762 тези доповідей.

Тихонов О. І. є членом Центральної атестаційної комісії при МОЗ України з атестації провізорів та фармацевтів, членом Регіонального формулярного Комітету Головного управління охорони здоров'я Харківської обласної державної адміністрації, членом Вченої ради НФаУ, членом Спеціалізованої вченої ради із захисту кандидатських та докторських дисертацій при НФаУ, членом Центральної методичної комісії НФаУ, членом редакційної колегії журналів: «Хабаршысы» (Вісник) – Республіка

Казахстан, «Вісник фармації», «Фармацевтичний журнал», «Клінічна фармація», «Клінічна інформатика і телемедицина», «Фармацевтичний часопис», «Український біофармацевтичний журнал», науково-популярного журналу «Навігатор фармації», всеукраїнського журналу «Пчела, здоров'є, апітерапія» та ін.; також він є академіком Міжнародної академії наук технології та інжинирінгу, президентом Українського Національного відділення «Медицина і фармакотехнології», президентом громадської організації «Всеукраїнська асоціація апітерапевтів», віце-президентом Співки пасічників України, членом Харківської Національної спілки композиторів України.

Твори композитора О. І. Тихонова, які входять до збірки пісень «Про тебе», виконують симфонічні оркестри, хори, заслужені та народні артисти Харківської філармонії та Харківської академії мистецтв на концертах та фестивалях міського та міжнародного рівнів.

Адміністрація Національного фармацевтичного університету, колективи кафедр аптечної технології ліків ім. Д. П. Сала, технології ліків та технології парфумерно-косметичних засобів, докторанти, аспіранти, студенти, колеги та друзі щиро вітають ювіляра, бажають йому міцного здоров'я, безмежного щастя та сімейного добробуту. Нехай життєдайність, талант та ерудиція ведуть його до нових успіхів і творчих злетів у науково-педагогічній діяльності.

Редакція «Фармацевтичного журналу» приєднується до поздоровлення та побажань доктору фармацевтичних наук, професору Олександрові Івановичу Тихонову.